

ROSAMUND

BERTRICE SMALL

ROSAMUND

the house of books

Oorspronkelijke titel

Rosamund

Uitgave

New American Library, a division of Penguin Putnam, Inc., New York

Copyright © 2002 by Bertrice Small

Copyright voor het Nederlandse taalgebied © 2004 by The House of Books,
Vianen/Antwerpen

Vertaling

Toby Visser

Omslagontwerp

Julie Bergen

Omslagillustratie

Franco Accornero

Opmaak binnenwerk

ZetSpiegel

All rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 90 443 1033 x

D/2004/8899/36

NUR 342

*Voor een van mijn geliefde lezeressen, Barbara Morizzo,
van het Seashell Restaurant, Southold, NY*

Proloog

DE ERFENIS
VAN FRIARSGATE

CUMBRIA 1492-1495

Rosamund Bolton was zes jaar toen ze voor de eerste keer weduwe werd. De tweede keer was ze bijna dertien jaar, en nog steeds maagd. Ze was liever geen maagd meer geweest, maar het idee om gedurende een rouwperiode van een jaar zonder echtgenoot te zijn, was erg aantrekkelijk. In haar korte leven was ze al bijna drie jaar getrouwd geweest.

Als haar ouders nog hadden geleefd, was het misschien anders geweest. Als haar broer Edward niet was gestorven tijdens dezelfde pestepidemie die haar ouders het leven had gekost, zou het zeker anders zijn geweest. Maar ze waren allen omgekomen in die regenachtige zomer van 1492, en daarna was Rosamund Bolton, op amper driejarige leeftijd, ineens de erfgename van Friarsgate geweest, een onmetelijk uitgestrekt landgoed met grote kudden schapen en koeien.

Haar oom van vaderskant, Hendrik Bolton, was met zijn vrouw Agnes en hun zoon naar Friarsgate gekomen. Als Rosamund samen met haar familie zou zijn gestorven, zou Hendrik Bolton Friarsgate hebben geërfd, want hij was de enige wettige erfgenaam van zijn vader. Maar Rosamund was niet gestorven. Ze bleek zelfs een buitengewoon gezond kind. Hendrik was een praktische man. Hij hoefde niet de lord van Friarsgate te zijn om het te beheren, want hij zou het niettemin doen. Zonder op dispensatie van de Kerk te wachten, huwelijkte hij zijn vijfjarige zoon, John, uit aan Rosamund. De dispensatie zou uiteindelijk komen, en tegen de juiste prijs.

Maar twee jaar later, de pas ontvangen dispensatie veilig opgeborgen in de geldkist onder zijn bed, liep Hendrik Bolton opnieuw gevaar Friarsgate te verliezen. De beide kinderen werden door een vlekziekte getroffen. Rosamund overleefde het, de zevenjarige John niet. Zijn vrouw had hem geen andere levende kinderen gegeven.

Nu schold Hendrik haar de huid vol. Zouden ze Friarsgate aan vreemden verliezen vanwege haar onvermogen hem nog een zoon te schenken? Hendrik Bolton zocht wanhopig naar een manier om zijn belangen in het landgoed te beschermen. Tot zijn opluchting vond hij de perfecte oplossing in de persoon van de veel oudere neef van zijn vrouw, Hugh Cabot.

Gedurende een groot deel van zijn volwassen leven had Hugh Cabot als rentmeester gediend in het huishouden van Agnes Boltons broer, Robert Lindsay. Maar nu moest Lindsay zijn tweede zoon van een plaats in het leven voorzien, dus zou Hugh zijn positie kwijtraken. Agnes had deze informatie heimelijk te horen gekregen, want haar schoonzus was een roddelaarster. In een poging de woede van haar echtgenoot te kalmeren, bood ze Hendrik deze wetenschap, waarmee ze weer in de gunst van haar echtgenoot kwam, want Hendrik Bolton begreep de eenvoudige oplossing voor zijn probleem die zijn vrouw hem zo handig had toegespeeld.

Hugh Cabot werd gehaald, en toen hij was gekomen en met Hendrik Bolton had gepraat, werd er een regeling getroffen. Hugh zou met de zesjarige Rosamund trouwen en toezicht houden op Friarsgate. In ruil zou hij een huis hebben en zich voor de rest van zijn leven geen zorgen meer hoeven te maken. Hugh begreep wat Hendrik Bolton van plan was, maar aangezien hij weinig keus had, stemde hij toe. Hij mocht zijn onwillige weldoener helemaal niet, maar hij was evenmin de stakkerige oude dwaas voor wie Hendrik hem aanzag. Als hij lang genoeg zou leven, concludeerde Hugh, zou hij misschien in staat zijn zijn kindvrouwtje zover te krijgen om haar eigen belangen tegen haar inhalige oom te beschermen.

Agnes Bolton was tot haar eigen verbazing weer zwanger geworden. In tegenstelling tot haar eerdere zwangerschappen zag het er naar uit dat ze deze baby zou voldragen, zoals ze John had voldragen. Hendrik trof onmiddellijk maatregelen om terug te keren naar huis, naar Otterly Court, dat de bruidsschat van zijn vrouw was. Verrukt was hij ervan overtuigd dat het kind dat zijn vrouw nu droeg de langverwachte zoon zou zijn. Wanneer Hugh Cabot uiteindelijk zou sterven, zou hij deze zoon met Rosamund laten trouwen. De erfenis van Friarsgate zou op die manier weer in zijn stevige greep zijn.

Hendrik en zijn vrouw waren ten slotte bepakt en klaar voor vertrek. De huwelijksdag brak aan. De bruidegom was een lange, broodmagere man, zijn slanke gestalte en sneeuw witte haardos

gaven hem een broos aanzien. Maar Hugh was niet broos, zoals iedereen die aandachtig in de helderblauwe ogen onder de grijze, borstelige wenkbrauwen keek, zou kunnen zien. Hij ondertekende de huwelijkspapieren, zijn elegante hand onwillekeurig licht bevend, zijn brede schouders gebogen, zonder Hendrik Bolton ook maar een keer recht aan te kijken. Hendrik merkte het niet. Het enige wat voor hem telde, was dat Rosamund niet door vreemden in een huwelijk zou worden gesleept. Hij was ervan overtuigd dat Friarsgate nog steeds stevig in zijn macht was.

De bruid droeg een eenvoudige, strakke jurk van grasgroene wol met een laag middel. Haar lange, kastanjebruine haar hing los over haar smalle schouders. De amberkleurige ogen stonden nieuwsgierig, maar waakzaam in haar gezichtje. Ze was sierlijk, als een sprookjeskind, dacht Hugh toen hij haar handje in de zijne nam om zijn huwelijksgelofte voor de oudere priester te herhalen. Het meisje lepelde haar geloften, die ze klaarblijkelijk uit haar hoofd had geleerd, op een zangerige toon op.

Hendrik Bolton stond er breeduit glimlachend bij, en misschien een beetje zelfgenoegzaam, toen hij en Agnes getuige waren van Rosamunds tweede huwelijk. Na afloop zei hij tegen Hugh: 'Je gaat niet met het meisje rotzooien, ook al is ze nu je vrouw. Ik wil dat ze maagd blijft voor haar volgende huwelijk.'

Heel even voelde Hugh een duistere woede in zijn ziel oplaaien, maar hij verborg zijn afkeer voor deze botte en hebzuchtige man. 'Ze is nog maar een kind, Hendrik Bolton,' zei hij, 'en ik heb zulke emoties als hartstocht niet meer.'

'Ik ben blij dat te horen,' zei Hendrik, nu joviaal. 'Ze is gewoonlijk een meegaand meisje, maar je kunt haar slaan als ze dat niet is. Dat recht heb je, en dat zal ik je niet ontnemen.'

Toen vertrok Hendrik Bolton van Friarsgate en reed over de heuvels die Otterly Court scheidde van het rijke huishouden van zijn nichtje.

Deel een

DE ERFGENAME
VAN FRIARSGATE

ENGELAND, 1495-1503

Hoofdstuk 1

Op de dag dat ze met Hugh Cabot was getrouwd, keek het kind Rosamund Bolton stiller haar oom en zijn vrouw na. Nadat ze uit het zicht waren verdwenen, wendde ze zich tot haar nieuwe echtgenoot. ‘Zijn ze voorgoed weg, sir?’

‘Dus dat begrijp je, is het niet?’ antwoordde Hugh geamuseerd. Wat begreep ze nog meer? vroeg hij zich af. Arm kind. Haar leven was tot nu toe beslist niet makkelijk geweest.

‘Ik ben de erfgename van Friarsgate,’ antwoordde ze hem neutraal, maar niet zonder trots. ‘Edmund zegt dat ik een rijke buit ben. Daarom wil mijn oom Hendrik me in de gaten houden. Zal mijn oom terugkeren?’

‘Hij is nu weg,’ zei Hugh tegen het kind. ‘Maar ik ben ervan overtuigd dat hij zal terugkeren om te zien hoe het met je gaat.’

‘Hij zal terugkeren om mijn landerijen te bekijken en te zien hoe welvarend ze zijn,’ antwoordde Rosamund sluw.

Hij pakte haar hand in de zijne. ‘Laten we naar binnen gaan, Rosamund. De wind is kil en kondigt de winter aan, kindje.’

Samen gingen ze het huis in en nestelden zich in de kleine hal bij het warme vuur.

Tegenover hem gezeten, vroeg het kind met een ernstig gezicht: ‘Dus nu bent u mijn man.’ Haar voeten raakten niet eens de vloer.

‘Dat ben ik,’ beaamde hij, en zijn blauwe ogen twinkelden toen hij bedacht waar dit gesprek mogelijk naartoe ging.

‘Hoeveel vrouwen heeft u vóór mij gehad, sir?’ vroeg ze nieuwsgierig.

‘Niet een,’ antwoordde hij, een glimlachje verzachtte zijn hoekige gelaatstrekken.

‘Waarom niet?’ vroeg ze vervolgens. Ze stak haar hand uit en streelde een grote, grijze hond die naast haar was komen zitten.

‘Ik had geen middelen om een vrouw te onderhouden,’ ver-

klaarde hij. ‘Ik was de jongste zoon van mijn vader. Hij stierf voordat ik was geboren. Hij was ook een jongste zoon, voor alles afhankelijk van zijn familie. Lang geleden heb ik mijn neef een grote dienst bewezen, althans dat dacht ik. Door haar broer over te halen haar het kleine huis van Otterly te geven, werd ze een begerenswaardige echtgenote voor jouw oom Hendrik. Agnes was een eenvoudig meisje, maar ze had geen roeping voor de Kerk, dus had ze iets nodig dat haar van andere huwbare jonge meisjes met bescheiden middelen onderscheidde. Door Robert Lindsay ervan te overtuigen dat een vrouw met eigen bezit eerder een aanzoek zou krijgen, maakte ik van Agnes een aantrekkelijke huwelijkskandidate.’

‘Zoals ik,’ merkte Rosamund op.

‘Ja, zoals jij,’ beaamde Hugh met een lachje. ‘Je begrijpt een he-leboel voor iemand die zo jong is.’

‘De priester zegt dat vrouwen zwak zijn, maar ik geloof dat hij het mis heeft. Vrouwen kunnen sterk en intelligent zijn,’ vertelde Rosamund hem openhartig.

‘Zijn dat je eigen gedachten, Rosamund?’ vroeg hij. Wat was ze een fascinerend meisje, dit kind, dat nu zijn verantwoordelijkheid was.

Bij deze vraag keek ze plotseling angstig en leunde achterover op haar stoel, terwijl ze eerst enthousiast naar voren gebogen had gezeten. ‘Gaat u me slaan voor mijn gedachten, sir?’ vroeg ze nerveus.

Die vraag verontrustte hem hevig. ‘Waarom denk je dat, kindje?’ vroeg hij zacht.

‘Ik ben erg vrijpostig geweest. Mijn tante zegt dat een vrouw niet vrijpostig of brutaal moet zijn. Dat het het manvolk mishaaft en dat ze daarom slaag krijgt,’ zei ze.

‘Heeft je oom je ooit geslagen?’ vroeg hij.

Ze knikte zwijgend.

‘Nou, meisje, ik zal je niet slaan,’ zei Hugh en zijn vriendelijke blauwe ogen ontmoetten haar angstige amberkleurige kijkers. ‘Ik zal altijd verwachten dat je openhartig en eerlijk je gedachten tegen me uitspreekt, Rosamund. Wanneer mensen tegen elkaar huichelen, ontstaan er misverstanden. Er is veel dat ik je kan leren als je de ware meesteres van Friarsgate wilt worden. Ik weet niet hoelang ik bij je zal zijn, want ik ben een oude man. Maar als je je eigen lot wilt bepalen, zonder bemoeienis van anderen, dan zul je te horen krijgen wat ik je te vertellen heb, zodat Hendrik Bolton je niet nog eens kan overheersen.’

Bij deze woorden zag hij een flits van interesse over haar gezicht glijden, maar ze maskeerde die snel. 'Als mijn oom zou weten dat u van plan bent mij tegen hem op te zetten, denk ik niet dat u vandaag mijn man zou zijn geworden, Hugh Cabot,' zei ze peinzend.

Hij grinnikte. 'Je begrijpt me verkeerd, Rosamund,' antwoordde hij sussend. 'Ik wil je niet tegen je familie opzetten, maar als ik je vader was, zou ik niet willen dat je afhankelijk van hen zou zijn. Friarsgate is van jou, meisje, niet van hen. Ken je jullie familiemotto?'

Ze schudde ontkennend haar hoofd.

'*Tracez votre chemin.* Dat betekent: Zoek je eigen weg,' verklaarde hij.

Rosamund knikte. 'Blijf alsjeblieft lang leven, Hugh, zodat ik in staat zal zijn mijn volgende echtgenoot zelf te kiezen,' antwoordde ze, haar ogen dansend van pret.

Hij lachte hardop. Het was een goed geluid, vond ze. Vol en diep, zonder enige haatdragendheid.

'Ik zal het proberen,' beloofde hij.

'Hoe oud bent u?' informeerde ze.

'Vandaag is de twintigste dag van oktober,' antwoordde hij. 'Op de negende dag van november zal ik zestig jaar zijn.' De blauwe ogen twinkelden naar haar. 'Ik ben heel oud, Rosamund.'

'Ja, dat bent u,' beaamde ze ernstig knikkend.

Hij grinnikte onwillekeurig weer. 'We zullen vrienden zijn, Rosamund,' zei hij. Daarna knielde hij voor haar neer, nam haar hand in de zijne en zei: 'Ik beloof je dit, op onze huwelijksdag, Rosamund Bolton, dat ik jou en de belangen van Friarsgate altijd op de eerste plaats zal stellen, zo lang ik zal leven.' Vervolgens kuste hij de delicate hand die in de zijne lag.

'Misschien zal ik u vertrouwen,' concludeerde Rosamund hardop. 'U hebt vriendelijke ogen.' Ze trok haar hand terug. Toen glimlachte ze ondeugend. 'Ik ben blij dat u voor mij bent uitgekozen, Hugh Cabot, hoewel ik denk dat mijn oom u niet zou hebben gekozen als hij uw werkelijke waarde zou kennen, ongeacht de schuld van mijn tante.'

'Mijn kindvrouwkje,' zei hij, 'ik vermoed dat je oog hebt voor intrige, wat ik interessant vind voor iemand die zo jong is.' Hij kwam overeind en ging weer zitten.

'Ik weet niet wat intrige betekent. Is het iets goeds?' vroeg ze.

'Dat kan het zijn. Ik zal je onderrichten, Rosamund,' verzekerde

hij haar. ‘Je zult al je wijsheid nodig hebben wanneer ik er niet meer ben en je niet langer kan beschermen. Je oom zal niet de enige man zijn die via jou Friarsgate in handen wil krijgen. Er kan op een dag een man komen die nog sterker en gevaarlijker is dan Hendrik Bolton. Je instincten zijn goed, meisje. Je hebt alleen mijn bescherming nodig om te kunnen overleven en sterker te worden.’

Zo was hun huwelijk begonnen. Hugh ging al snel van zijn kindvrouwje houden, en hij koesterde haar zoals hij een dochter zou hebben gekoesterd als hij die had gehad. En wat Rosamund betrof, zij hield op haar beurt van haar oudere partner zoals ze van een vader of grootvader zou hebben gehouden. De twee gingen gemoeidelijk met elkaar om. De ochtend na hun huwelijksdag gingen ze uit rijden. Hugh op een forse, bruine ruiter, en Rosamund op haar witte pony, die zwarte manen en een zwarte staart had. Hugh was weer verbaasd, want Rosamund wist heel veel over haar landgoederen, meer dan hij van een kind van haar leeftijd had verwacht. Ze was heel trots op Friarsgate, toonde hem de weelderige velden waar haar kudde graasde en de groene weilanden waar haar kudde koeien in de herfstzon lagen te herkauwen.

‘Heeft je oom zijn kennis van het land met je gedeeld?’ vroeg hij.

Rosamund schudde haar hoofd. ‘Nee. Ik ben niets anders voor Hendrik Bolton dan een bezit dat moest worden beheerd, zodat hij op zijn beurt Friarsgate zou kunnen beheren.’

‘Hoe komt het dan dat je zo goed op de hoogte bent?’ vroeg hij verbaasd.

‘Mijn grootvader had vier zoons,’ begon ze. ‘Mijn vader werd als derde geboren – de eerste twee werden aan de verkeerde kant van de deken geboren – voordat mijn grootvader trouwde. Daarom was mijn vader de erfgenaam. Oom Hendrik is de jongste van de zonen van mijn grootvader. De oudste is mijn oom Edmund. Mijn vader hield van al zijn broers, maar het meest van Edmund. Oom Hendrik werd pas geboren toen mijn vader vijf jaar was. De twee anderen waren in leeftijd dicht bij elkaar, en er is me verteld dat grootvader geen onderscheid tussen zijn jongens maakte, maar dat mijn vader de erfgenaam was. Mijn ooms Edmund en Richard kregen toestemming de familienaam aan te nemen. Oom Hendrik heeft een hekel aan ze, maar hij verafschuwt vooral Edmund, omdat mijn vader het meest van hem hield.’

Mijn grootvader droeg Richard over aan de Kerk, om te boeten voor zijn zonden. Hij is in de abdij van St.-Cuthbert, hier vlakbij.

Edmund werd zijn rentmeester toen hij volwassen was en de oude rentmeester was gestorven. Oom Hendrik waagde het niet zijn oudere broer te onterven, want Edmund weet veel over Friarsgate en Hendrik niet. Edmund is natuurlijk uit zijn buurt gebleven, maar zowel hij als Maybel heeft me alles uitgelegd.’

‘Maybel?’ Dit was een nieuwe naam voor hem.

‘Mijn kindermisje,’ antwoordde Rosamund. ‘Ze is de vrouw van mijn oom Edmund, en meer een moeder voor me dan mijn eigen moeder. Mama is na mijn geboorte nooit meer aangesterkt, maar ze was zoals ik me haar herinner een lieve vrouw.’

‘Ik zou Maybel en Edmund graag eens ontmoeten,’ zei Hugh.

‘Dan zullen we naar hun huisje rijden,’ antwoordde Rosamund. ‘U zult hen aardig vinden!’

Nu besefte Hugh Cabot dat er nóg een reden was waarom Hendrik Bolton hem als echtgenoot voor Rosamund had gekozen. Het zou Edmund Bolton, kennelijk een goede rentmeester, bepaald ergeren dat hij zo spitsvondig was vervangen. Hij zou die geschillen snel moeten bijleggen, anders zou het een breuk veroorzaken. Niets moest verhinderen dat Rosamund – en Friarsgate – in veiligheid bleven. Als Edmund Bolton was zoals zijn nichtje had verteld, moesten ze allemaal met elkaar overweg kunnen.

Ze bereikten hun bestemming, een stenen huisje op een verlaten heuvelrug, met uitzicht op een klein meer dat omgeven was door heuvels. Het was goed onderhouden, met een stevig, rieten dak en helderwitte muren. Er stond een oude bank onder een raam aan de voorkant en er kringelde een sliert rook uit de schoorsteen. Een paar late rozen bloeiden naast de deur. Nadat Hugh van zijn paard was gestegen, tilde hij Rosamund van haar pony.

Ze rende het huisje in en riep: ‘Edmund! Maybel! Ik heb mijn bruidegom meegebracht om kennis met jullie te maken!’ Hugh bukte zich onder de deurpost en bevond zich in een gezellig vertrek, waar een vuur in de haard brandde. Een man van middelbare lengte, zijn gezicht gebruind door het buitenleven, kwam met een nieuwsgierige blik in zijn amberkleurige ogen naar voren en maakte een korte buiging.

‘Welkom, my lord,’ zei hij. ‘Maybel, kom eens kennismaken met onze nieuwe lord.’

Ze was een kleine vrouw van onbepaalde leeftijd, met scherpe, grijze ogen. Ze bekeek Hugh Cabot aandachtig. Ten slotte, kennelijk tevredengesteld, maakte ze een buiging. ‘Sir,’ zei ze.

‘Mogen we u een beker cider aanbieden, my lord?’ vroeg Edmund beleefd.

‘Dat zou ik waarderen,’ zei Hugh. ‘We hebben de hele dag over de landerijen van mijn vrouw gereden.’

‘En heeft mijn kind sinds vanochtend vroeg niets te eten gehad?’ vroeg Maybel. ‘Schande!’

Rosamund giechelde. ‘Ik heb geen honger,’ verzekerde ze haar kindermisje. ‘Dit is de eerste keer sinds weken dat ik het huis uit ben geweest, Maybel. Je weet dat dat waar is. Oom Hendrik liet me nooit buiten zijn blikveld, behalve om te plassen en te slapen. Het was verrukkelijk om door de heuvels te rijden!’

‘Toch heeft Maybel gelijk, vrouw,’ zei Hugh met zijn zachte stem. ‘Ik heb net als jij van de dag genoten, maar je bent een opgroeiend meisje en je moet regelmatig eten.’ Hij wendde zich tot zijn gastheer en zijn vrouw. ‘Ik ben gewoon Hugh Cabot, en zou het prettig vinden als jullie me bij mijn voornaam noemen, Edmund en Maybel Bolton.’

‘Wanneer we samen zijn, onder ons,’ stemde Edmund in, ‘maar voor de bedienden moet je de mantel van lord dragen, Hugh Cabot. Je vrouw is tenslotte de lady van Friarsgate.’ Edmund was aangenaam verrast door Hughes vriendelijke manier van doen.

‘Ga zitten!’ beval Maybel hen. ‘Ik zal jullie iets te eten geven.’ Ze haastte zich door het vertrek, pakte brood uit de mand bij het vuur, sneed het open en holde het uit. Daarna zette ze het op tafel en vulde het met een verrukkelijk geurende stoofpot van konijn, uien, wortelen en jus. Ze sneed het geheel in vieren, maar de stukken voor Rosamund en Hugh waren twee keer zo groot als de andere twee. Er werd van hen verwacht samen te eten. Maybel voorzag iedereen van een houten lepel om mee te eten, daarna voegde ze zich bij hen. Edmund zette een karaf met cider op tafel die diezelfde ochtend was geperst.

Rosamund ontdekte ineens dat ze erg hongerig was. Ze at gretig, haar lepel verdween telkens weer snel in het voedsel, en ze stopte de binnenkanten van het brood, die Maybel op een bord voor hen had neergezet, in haar mond.

Maybel sloeg hen heimelijk gade, en zag dat Hugh Cabot talmde, hij liet het kind eten terwijl hij net deed of hij ook at. Pas toen Rosamund klaarblijkelijk genoeg had gegeten, begon hij zelf met smaak te eten. Nou, nou, dacht Maybel, dit is een interessante ontwikkeling. Maar ze kon nog niet echt geloven dat Hendrik Bolton

zijn nichtje een goede daad had bewezen in zijn keuze van deze oude bruidegom. Toch leek het of Rosamund de man aardig vond. Ze was gewoonlijk nogal terughoudend tegenover vreemden, vooral als ze in verband stonden met haar hebzuchtige oom.

‘Maybel, dat was de beste stoofpot die ik ooit heb gegeten!’ verkondigde Hugh toen hij klaar was. Hij duwde zich met een tevreden zucht een eindje van de tafel af.

Edmund Bolton glimlachte. ‘Mijn Maybel is een prima kokkin,’ zei hij. ‘Nog een beetje cider, Hugh?’

‘Nee, dank je, Edmund. We moeten je algauw verlaten om voor donker thuis te zijn.’

‘Ja, de winter met zijn kortere dagen is in aantocht,’ antwoordde Edmund.

‘Maar voordat we gaan,’ hervatte Hugh, ‘wil ik een paar zaken duidelijk stellen, want Hendrik Bolton is eropuit om moeilijkheden tussen ons te veroorzaken, en dat wil ik niet hebben. Ik heb vele jaren als rentmeester voor Agnes Boltons broer gewerkt. Mij werd gevraagd om zijn zoon te onderrichten om mijn positie te vervullen, en dat heb ik gedaan. Toen Agnes hoorde dat ik mijn plaats kwijt was, stelde ze voor dat ik Rosamunds echtgenoot zou worden om de belangen van haar man in Friarsgate te beschermen.’

‘Hendrik Bolton heeft geen belangen in Friarsgate!’ zei Edmund boos.

‘Ben ik met je eens,’ zei Hugh snel. ‘Friarsgate is van Rosamund, en haar erfgenamen na haar, maar Hendrik Bolton heeft handig geprobeerd jou te vervangen door mij met Rosamund te laten trouwen. Friarsgate heeft geen twee rentmeesters nodig. En wat mij betreft, mij werd gevraagd met mijn vrouw te trouwen. Niets meer – hoewel Hendrik vast heeft gedacht dat ik jou van je plaats zou verstoten en de taak zou overnemen die jouw vader je heeft toegevoerd. Dat zal ik niet doen.’

‘Wat ga je dan wel doen?’ vroeg Edmund, op zijn hoede, aan de oudere man.

‘Rosamund leren lezen en schrijven en boekhouden, zodat ze, wanneer de dag komt dat geen van ons hier is om haar te helpen, weet wat ze moet doen. De priester heeft, neem ik aan, geen poging gedaan haar te onderwijzen. Hij lijkt me een nogal lakse, saaie kerel.’

‘Hendrik Bolton vindt het niet nodig dat een vrouw iets anders kan dan haar huishouding regelen. Hij vindt het genoeg dat ons

nichtje alleen vrouwelijke bezigheden onder de knie krijgt, zoals zeep maken en groenten inmaken, of vis zouten,' zei Edmund.

'En hoe denk jij erover?' vroeg Hugh.

'Ik vind dat ze alles zou moeten leren,' antwoordde Edmund, 'maar pater Bernard kan haar niet onderwijzen. Hij heeft de mis al doende uit zijn hoofd geleerd, en kan niet als opgeleide man worden aangemerkt. Hemel, hij is vast ouder dan jij, Hugh, en hij heeft ze tegenwoordig niet meer allemaal op een rijtje.'

Hugh lachte hartelijk. 'Dan zijn we het eens, Edmund. Jij gaat door met het landgoed beheren en ik zal mijn vrouw onderwijzen.'

'We zullen elkaar regelmatig ontmoeten,' zei Edmund. 'Je moet ook weten dat Hendrik Bolton er misschien van overtuigd is dat jij degene bent die Friarsgate beheert. En het is het beste dat jij als hoofd optreedt bij het huishoudelijk overleg dat om de drie maanden wordt gehouden. Voor alle buitenstaanders ben jij nu de lord van Friarsgate.'

'Ik hoop mijn rol goed te spelen,' zei Hugh hoffelijk.

'Dit kind valt in slaap terwijl jullie plannen zitten te maken,' zei Maybel scherp. 'Ga naar huis met je vrouw, Hugh Cabot, voordat het donker wordt en je de weg niet meer kunt vinden. Er zijn rovers in de buurt, want we zitten dicht bij de Schotse grens, zoals je ongetwijfeld weet.'

'Ik heb een stuk zuidelijker gewoond,' zei hij. 'Zijn jullie vaak het slachtoffer van overvallen?'

'Gewoonlijk zijn we hier op Friarsgate veilig, tenzij de koningen en grote lords een gevecht willen,' zei Maybel droog. 'Dan zijn het de armen en de hulpelozen die het meest te lijden krijgen. De Schotten komen soms voor de schapen of koeien, maar over het algemeen laten ze ons met rust.'

'Waarom is dat?' vroeg Hugh.

'Deze heuvels rondom Friarsgate zijn erg steil,' verklaarde Edmund. 'Om een kudde schapen of koeien, of zelfs enkele dieren op te drijven, moet het terrein vlakker zijn. Er zou een fikse twist met de Schotten nodig zijn om ons kwetsbaar voor hen te maken,' besloot Edmund.

'Wie is de dichtstbijzijnde buur van Friarsgate?' vroeg Hugh.

'De Hepburns van Claven's Carn,' antwoordde Edmund. 'Ik heb hem een keer ontmoet toen hij met zijn zoons naar een veemarkt kwam. Hij is inmiddels waarschijnlijk dood, en een van zijn zoons zal de leiding hebben, maar ik weet niet welke. De Schotten zijn

twistzieke mensen, en de zoons hebben ongetwijfeld om de landerijen van hun vader gevochten.’

‘Ja, zo zijn de Schotten,’ beaamde Hugh. ‘Ze zijn eerder wild dan beschaafd.’ Hij stond op en keek naar Rosamund, die op haar stoel zat te knikkebollen. ‘Edmund, til haar op, dan zal ik haar op mijn paard zetten en de pony meevoeren.’

‘Nee, ik zal het dier berijden,’ zei Mabel. ‘Ik moet met je mee terug om over mijn kind te waken, Hugh Cabot.’

‘Kom dan maar mee,’ antwoordde Hugh, waarna hij naar de deur beende, hem opende en in de schemering naar buiten stapte. Hij knoopte zijn paard los en besteeg het, waarna hij naar beneden reikte om het slapende kind van Edmund over te nemen. Nadat hij haar voor zich in het zadel had gezet, nam hij de teugels stevig in zijn handen.

Maybel snelde naar buiten terwijl ze haar mantel om zich heen trok. Met hulp van haar echtgenoot besteeg ze de witte pony. ‘Ik ben klaar. Zorg ervoor dat het huisje schoon achterblijft wanneer je morgen komt, Edmund Bolton.’

‘Ja, mijn liefste,’ antwoordde hij met een glimlachje. Daarna gaf hij de pony een klap op zijn romp en het dier liep langs de nieuwe lord van Friarsgate. Edmund keek hen na en bedacht dat zijn nichtje in ieder geval een wapen had waarmee ze Hendrik Bolton kon bestrijden, als Hugh Cabot daadwerkelijk was zoals hij scheen te zijn. Maar Edmund had een goed gevoel over de nieuwe lord. Hij grinnikte voor zich heen. Zijn hebzuchtige en kortzichtige halfbroer geloofde dat hij een zwakke, oude man als echtgenoot voor zijn nichtje had gekozen. Edmund grinnikte weer.

Hendrik was altijd een zelfgenoegzame kerel geweest. Edmund wist precies waar hij op uit was, want hij was zo doorzichtig als een stuk glas. Hendrik had dit huwelijk voor Rosamund geregeld omdat het kind nog te jong was om zelf een kind te krijgen. En Hugh Cabot was bepaald ook te oud voor zulke zaken. Toch was de erfgename van Friarsgate nu een getrouwde vrouw, veilig voor de roofzuchtigen die met haar zouden kunnen trouwen zonder rekening te houden met Hendriks wensen. Hendrik wilde Friarsgate voor zijn eigen erfgenamen. Als het kind dat Agnes droeg een zoon zou zijn, twijfelde Edmund er niet aan dat Hendrik die zoon met Rosamund zou laten trouwen zodra dat mogelijk was, zelfs als het kind nog aan zijn moeders borst was en ongeacht het feit dat de bruid ouder zou zijn dan de bruidegom. Zulke dingen waren heel

gewoon in huwelijken waar land het voornaamste belang was. Maar als Hugh Cabot zo eerlijk was als Edmund dacht dat hij was, zou Rosamund veilig zijn voor haar oom, die zichzelf in deze kwestie waarschijnlijk had overschat.

Edmund zag dat de ruiters over de heuvel uit het zicht verdwenen. Hij draaide zich om en ging het huisje in om op te ruimen. Morgenochtend zou hij naar Friarsgate gaan om zijn plichten als rentmeester te vervullen. Samen met Hugh zou hij Rosamund alles leren wat ze moest weten om haar land te beheren wanneer zij er niet meer waren om het voor haar te doen.

Friarsgate had gekreund onder het bewind van Hendrik Bolton. Nu, met de nieuwe lord, werd het weer de gelukkige plaats die het onder Rosamunds ouders en grootouders was geweest. Op de vooravond van Allerheiligen, wat ook het feest van St.-Wolfgang was, werden bij zonsondergang op alle heuvels vuren aangestoken. Midden in de hal op Friarsgate werd een hoge, grote kandelaar geplaatst. Groene guirlandes met appeltjes waren ter versiering door de hele ruimte opgehangen. Het hoogtepunt van de maaltijd was het dessert, een zoete appel-met-roomtaart die geserveerd werd voor degenen die aan de hoge tafel zaten. In de taart zaten twee ringen, twee munten en twee knikkers verborgen.

‘Ik heb een munt!’ riep Rosamund opgewonden lachend, terwijl ze de stuiver van haar lepel pakte.

‘Ik ook!’ juichte Hugh. ‘Dus, vrouw, als de legende klopt, zullen we rijk worden, maar dat ben ik met jou al.’

‘Wat heb jij gekregen, Edmund?’ vroeg het kind aan haar oom.

‘Niets,’ zei hij lachend.

‘Maar dat betekent dat je leven door onzekerheid zal worden geplaagd,’ zei Rosamund. Ze stak haar lepel in hun gemeenschappelijke taart. ‘Ik zal de ring voor je vinden!’

‘Hij is al met me getrouwd,’ zei Maybel. ‘Laat de ring maar voor de meiden in de keuken, die de restjes zullen opeten, mijn kleine lady.’

‘Heb je een prijs gekregen?’ vroeg Rosamund aan haar kind-meisje.

‘De knikker,’ bekende Maybel.

‘Nee! Nee!’ riep het meisje. ‘Dat betekent dat je leven eenzaam zal zijn, Maybel!’

‘Nou, het is nog niet eenzaam geweest,’ zei Maybel grinnikend.

‘Ik heb jou om voor te zorgen, en ik heb mijn Edmund. Het is trouwens toch maar malligheid.’

Begeleid door haar echtgenoot verliet Rosamund de hal. In de frisse avondlucht gaf ze appels uit een wilgenmand aan haar pachters, die zich op de vooravond van Allerheiligen rond het vuur op de heuvel hadden verzameld. Appels in deze tijd van het jaar betekenden geluk. Rosamunds fruit werd met een buiging en dank van de mensen van Friarsgate aangenomen.

De volgende dag was Allerheiligen, en ter ere van alle heiligen, bekende en onbekende, werd er een feest gehouden. Op twee november werd Allerzielen gevierd. De kinderen van Friarsgate gingen zingend van deur tot deur, en werden beloond met ‘zielkoekjes’, een zoet tarwekoekje met stukjes appel erin. Op de negende dag van de maand verraste Rosamund haar echtgenoot met een klein feest om zijn geboortedag te vieren. Ze schonk hem ook een zilveren speld met een grote agaat die van haar vader en haar grootvader was geweest.

Hugh keek naar de speld, genesteld op een blauwe wollen doek. Hij had nog nooit in zijn leven – niet een keer in zijn zestig jaar – een geschenk gekregen. Hij keek naar het meisje dat nu zijn vrouw was, en er blonken tranen in zijn ogen. ‘O, Rosamund,’ zei hij, met een van tranen verstikte stem, ‘ik heb nog nooit zoiets moois als dit gekregen.’ Hij drukte een kus op haar roze wang. ‘Dank je, vrouw.’

‘Ik ben zo blij dat je hem mooi vindt,’ antwoordde ze. ‘Maybel zei het al. Hij is voor je mantel, Hugh. Het zal zo mooi staan!’

Twee dagen later vierden ze St.-Maarten met geroosterde gans. Op de vijftiende november werd St.-Katriensdag gevierd met koekjes in de vorm van een wiel, en gekruid bier, een schuimig drankje dat uit een grote ronde kom werd geserveerd. Vervolgens werden er kringdansen in de hal gedanst. De oogst was allang binnengehaald, en vele oaien en koeien waren drachtig van jongen die in de komende paar maanden zouden worden geboren.

Het kerstseizoen begon op kerstavond, als eerste van de twaalf dagen die daarop volgden. Het was de gelukkigste tijd van Rosamunds korte leven. Er kwam geen bericht van haar oom Hendrik. In de hal brandde dag en nacht een groot blok hout als kerstvuur. Mistletoe, groene takken en hulst waren overal opgehangen. Er waren twaalf kandelabers die op driekoningenavond allemaal brandden. Bij elke maaltijd werden twaalf schotels geserveerd. Er was voor elke dag een heildronk, en vooral zoete hapjes waren ge-

liefd. Er was tarwepap, zoet brood, munttaart en pudding, maar Rosamund was vooral dol op kerstpopjes, die van gemberkoek waren gemaakt.

Rosamunds geschenk voor de pachterfamilies was dat ze gedurende de wintermaanden elke zaterdag op konijnen mochten jagen. Aangezien het een goede oogst was geweest, waren haar stenen graanschuren vol, en ze zou ook in staat zijn de mensen van Friarsgate tijdens de koude winter van voedsel te voorzien. Graan werd een keer per maand naar de molenaar gebracht om er meel van te malen. In haar eigen kelders stonden manden met uien, appels en peren, en wortelen en bieten hingen aan de kelderbalken.

Vijf januari was de laatste dag van het kerstfeest, bekend als Driekoningen. Rosamund en Hugh werden die avond in de hal vermaakt door zes dansers uit het dorp, verkleed als ossen, compleet met hoorns en bellen. Toen hun voorstelling was afgelopen, koos Rosamund een van hen uit als 'beste os'. Giechelend plaatste ze een haverkoek in de vorm van een donut op zijn hoorns. Daarna probeerde de beste os zijn beloning af te schudden terwijl Rosamund en Hugh verhit bespraken of de koek voor of achter de danser zou vallen. Ten slotte vloog de koek van de hoorn en op de tafel voor de jonge meesteres van Friarsgate. Rosamund barstte in lachen uit en klapte in haar handen.

'Bravo!' riep ze, terwijl de os de hal uit danste.

De maaltijd was afgelopen, de lord en de lady van Friarsgate stonden op en gingen met hun bokalen naar buiten de heldere, koude avond in. Boven hun hoofden twinkelden de sterren in zilver, blauw en rood. Voor het huis stond een grote, knoestige eik met takken die zich in alle richtingen uitstrekten. Er werd gezegd dat hij er al stond voordat het huis meer dan tweehonderd jaar geleden werd gebouwd. Er zat cider in hun bokalen en ze hadden drie stukjes zaadkoek bij zich. Rosamund en Hugh dronken de oude boom toe, en daarna aten ze samen een stukje koek en schonken de andere twee stukjes aan de boom. Vervolgens liepen ze om de boom heen, zongen een oud wijsje en schonken de rest van de cider op de knobbelige boomwortels die boven de grond uit staken.

'Dit is de beste Driekoningen die ik ooit heb gevierd!' verklaarde Rosamund blij.

'Ja,' zei Hugh, terwijl hij met zijn jonge vrouw naar de hal terugliep, 'dat was het voor mij ook, meisje.'

Nu waren de wintermaanden aangebroken. Rosamund ging aan

de slag om te leren lezen en schrijven. Met eindeloos geduld leerde Hugh haar op een vel perkament met een stuk houtskool de letters te vormen. Tot haar verbazing was ze linkshandig, wat natuurlijk erg ongewoon was. Onder zijn leiding kopieerde ze telkens weer zorgvuldig de letters, sprak hun namen hardop uit. Ze nam haar lessen ernstig op en werd al snel een goede leerling. Binnen een maand kende ze het alfabet uit haar hoofd en kon ze elke letter keurig opschrijven. Vervolgens leerde hij haar haar naam te schrijven. Ze was gefascineerd toen ze die voor het eerst zag, de letters uitgespreid op het verweerde perkament. Al snel leerde ze andere woorden op te schrijven en aan het eind van de winter begon ze te leren lezen.

‘Ik vrees dat ze mij zal overtreffen,’ zei Hugh tegen Edmund. ‘Ze is heel intelligent. Tegen de zomer zal ze beter lezen dan jij of ik.’

‘Leer haar dan – we zullen het samen doen – hoe ze sommen moet maken, zodat ze weet hoe ze haar boeken moet bijhouden,’ zei Edmund. Daarna grinnikte hij. ‘Hendrik zal niet blij zijn als hij dit hoort.’

‘Hij kan niets doen. Ik ben Rosamunds echtgenoot,’ zei Hugh. ‘Volgens de wet ben ik verantwoordelijk voor haar gedrag en haar landerijen. We weten beiden dat hij mij heeft gekozen om het kind te beschermen tegen huwelijksaanzoeken van andere families tot hij haar na mijn dood met zijn zoon kan laten trouwen.’

‘Hoe ouder ze wordt, des te moeilijker zal ze te leiden zijn,’ merkte Edmund op. ‘Dat zie ik nu al.’

De heuvels begonnen voorjaarsgroen te vertonen en het lammeren had een flink aantal nieuwe schapen opgeleverd. Rosamunds kudden waren ook uitgebreid met verscheidene kalfjes en jonge stieren. De eerste zouden voor de fok worden gehouden, de andere worden verkocht. Gedurende de wintermaanden waren de huizen van de pachters van Friarsgate door de bewoners zelf gerepareerd. Daken waren opgelapt en schoorstenen opnieuw vastgezet. Nu was het tijd om de velden te beploegen, zodat granen en groenten aan de aarde konden worden toevertrouwd.

Op de laatste dag van april werd Rosamunds zevende verjaardag met haar man, haar oom Edmund en Maybel gevierd. Ze maakte hen allen blij door haar enthousiasme over haar geschenken. Van Maybel een geborduurde gordel van groene zijde, versierd met gouddraad. Oom Edmund gaf haar een in leer gebonden blanco grootboek om haar sommen in te maken en een kleine, scherpe

ganzenveer om mee te schrijven. Hugh gaf zijn vrouw een paar zelf-gemaakte handschoenen van hertenleer, afgezet met konijnenbont, en een dunne sjaal voor om haar hoofd, die hij van de eerste marskramer van het voorjaar had gekocht.

De gewassen waren geplant en de velden waren al groen toen Hendrik Bolton voor het eerst, sinds hij de vorige herfst was vertrokken, op Friarsgate aankwam. Hij kwam met een bedroefd gezicht vertellen dat zijn goede vrouw, Lady Agnes, op het feest van St.-Julia van een dochtertje was bevallen. Het kind was bij een min, want Agnes was kort na de geboorte van haar kind gestorven. Hij en Hugh zaten die avond bijeen in de hal.

‘Rosamund lijkt een goede gezondheid te hebben,’ zei Hendrik Bolton. Zijn nichtje had hem plichtsgetrouw begroet en had na de maaltijd toestemming aan haar man gevraagd om zich terug te trekken.

‘Ze is een sterk kind,’ antwoordde Hugh.

‘Ze schijnt dol op je te zijn,’ merkte Hendrik op.

‘Ik ben als een grootvader voor haar,’ mompelde Hugh.

‘Je verwent haar hoop ik niet. Bestraf je haar met de roede?’ Hendrik keek de oudere man doordringend aan.

‘Dat is niet nodig geweest... tot nu,’ zei Hugh. ‘Ze is een goed kind, en gehoorzaam. Als ze dat niet is, zal ik ingrijpen, dat verzeker ik je, Hendrik Bolton.’

‘Goed! Goed!’ antwoordde Hendrik. Toen slaakte hij een zucht. ‘En jij, Hugh? Hoe staat het met jouw gezondheid?’ Verdraaide Agnes, dacht hij, terwijl hij de vraag stelde. Als deze oude man, die Rosamunds echtgenoot was, zou sterven vóór hij een zoon had, zou hij Friarsgate zeker verliezen.

‘Mijn gezondheid is uitstekend, Hendrik,’ zei Hugh neutraal, precies wetend waar de ander aan dacht en mee worstelde om het niet hardop te zeggen.

‘Ik moet weer trouwen,’ flapte Hendrik eruit.

‘Ja,’ beaamde Hugh. ‘Dat zou verstandig zijn.’

‘Agnes’ broer zegt dat Otterly aan hem moet worden teruggegeven,’ zei Hendrik.

‘Nee, het is van jou. Het was een schenking aan Agnes toen ze met jou trouwde. Zij mocht ermee doen wat ze wilde. Zeg tegen Robert dat ik dit heb gezegd, want ik was degene die de papieren heeft ondertekend waarmee het huis aan haar werd overgedragen. Zoek tussen haar spullen, Hendrik. Je zult die papieren vinden. Ro-

bert Lindsay heeft dezelfde papieren. Hij weet dat Otterly van jou is. Hij probeert alleen een manier te vinden om het terug te stelen. Ik zal voor elk gerechtshof voor je getuigen. Als je dat tegen je zwager zegt, zal hij niet langer over de kwestie doorgaan.'

'Dank je,' zei Hendrik dankbaar.

'Dus als je jaar van rouw om is, ga je een andere vrouw zoeken,' zei Hugh opgewekt. 'Mijn nicht Agnes was een goede vrouw. Het zal moeilijk zijn iemand te vinden die net zo goed is.'

'Ik heb de nieuwe al uitgekozen. Ik kan niet een jaar om Agnes rouwen. Je zult niet eeuwig leven, Hugh. Je weet dat ik mijn volgende zoon met mijn nicht wil laten trouwen. De jongen zal op zijn minst uit de leiband moeten zijn wanneer het zover is,' zei Hendrik bot.

'Inderdaad,' antwoordde Hugh, niet wetend of hij boos moest zijn of geamuseerd door de ongevoeligheid van zijn bezoek. Dus die arme Agnes zou niet fatsoenlijk worden betreurd.

'Ze is de dochter van een vrijgemaakte met een klein bezit dat aan Otterly grenst. Er zijn twee bloedverwanten, en er is weinig kans dat Mavis een man vindt die zo goed is als ik, dus heeft haar vader haar als bruidsschat eenderde van zijn landerijen gegeven, die aan de mijne grenzen. We zullen na het oogstfeest op 1 augustus trouwen. Ze is jong en zal snel zwanger zijn.'

'Toch is ze slechts een van de drie,' merkte Hugh sluw op.

'Haar broer heeft al een zestal zoons, en hun vader heeft er verscheidene meer bij zijn maîtresse. De moeder van Mavis was een kille vrouw, maar dat is zij niet,' zei Hendrik grinnikend. 'Ik heb al onder haar rokken gezeten, en ze was maar al te gretig.'

'Ze was natuurlijk nog maagd,' zei Hugh. 'Je moet er zeker van zijn dat je eerstgeborene inderdaad jouw bloed heeft.'

'Ja, ze was maagd,' antwoordde Hendrik. 'Ik heb mijn vinger in haar gestoken om zeker te weten dat ik de eerste was die haar gebruikte. Haar vader moedigde het aan.'

'Je brengt hoop ik je bruid een keer mee om kennis te maken met Rosamund, voordat je haar zwanger maakt,' merkte Hugh op.

'Ja, dat zal ik doen,' stemde Hendrik in. 'Alles in orde met Friarsgate?' informeerde hij vervolgens.

Hugh knikte. 'Er is aan het eind van de winter goed gelammerd en we kregen ook veel kalveren. De velden staan er prima bij en de boomgaarden dragen veel fruit. Het zal een goed jaar worden, Hendrik. Een voorspoedig jaar.'

‘En de Schotten?’

‘Die blijven aan hun kant van de grens,’ antwoordde Hugh.

‘Goed! Goed! Ik heb gehoord dat ze Friarsgate met rust laten omdat het land eromheen te steil is en te moeilijk om gestolen dieren op te drijven, maar met de Schotten kun je er nooit zeker van zijn, Hugh. Hou je ogen goed open,’ adviseerde Hendrik gewichtig.

‘Zal ik doen, Hendrik. Zal ik zeker doen,’ beaamde Hugh.

De volgende ochtend vertrok Hendrik en Rosamund kwam om afscheid te nemen van haar oom. Hij bekeek haar nog een laatste keer. Ja, ze was een gezonde meid, dacht hij. Ze was bepaald groter geworden sinds hij haar voor het laatst had gezien. Haar kastanjebruine haar glansde goudachtig. De amberkleurige ogen keken hem een ogenblik recht aan voordat ze een lichte buiging voor hem maakte.

‘Nou, meisje, ik weet niet wanneer ik weer zal komen,’ zei Hendrik tegen haar. ‘De volgende keer zal ik je nieuwe tante meebrengen.’

‘U bent altijd welkom op Friarsgate, oom,’ antwoordde Rosamund. Daarna overhandigde ze hem iets dat in wol was gepakt en met een draad omwonden.

‘Wat is dit?’ vroeg hij.

‘Een stuk zeep, geurend naar heide, dat ik voor uw bruid heb gemaakt, oom,’ vertelde Rosamund hem.

Hendrik Bolton was verbaasd. Hij was niet zo ongevoelig dat hij niet wist dat hij niet de favoriete persoon van zijn nichtje was. Een geschenk voor Mavis was een verrassend gebaar van het kind. ‘Ik zal het haar geven, en bedankt, Rosamund. Ik kan je niet op verkeerd gedrag betrappen, en het doet me plezier dat je de vrouwelijke vaardigheden zo snel leert.’

‘De meesteres van Friarsgate moet vele dingen kunnen doen, oom. Ik ben jong, maar in staat ze te leren,’ antwoordde Rosamund. Toen maakte ze nogmaals een buiging en ging bij haar man staan.

‘Rosamund heeft zeep gemaakt om ons de hele winter schoon te houden,’ zei Hugh snel voordat Hendrik na kon denken over de woorden van zijn nichtje. Discretie, dacht hij. We moeten Rosamund leren haar tactieken niet zo openlijk te tonen. Toen glimlachte hij naar Hendrik. ‘Goede reis,’ zei hij.

‘Ja, oom, goede reis, en moge God u beschermen,’ zei Rosa-

mund. Daarna keek ze hem na terwijl hij wegreed van Friarsgate, waarbij ze haar hand in die van Hugh liet glijden. 'Als hij eens wist,' zei ze zacht.

'Maar hij weet niets, tot het te laat is,' antwoordde Hugh.

Rosamund knikte instemmend. 'Nee, hij weet niets,' antwoordde ze.

Hoofdstuk 2

Gedurende de volgende paar jaar groeide Rosamund op van een leuke kleine meid tot een charmant jong meisje dat soms een en al benen en wapperende haren leek te zijn. In al die tijd zagen ze Hendrik Bolton slechts een keer. Hij bracht zijn nieuwe vrouw Mavis mee, een rondborstig meisje van zestien met waakzame ogen, om kennis te maken met zijn nicht. Mavis bedankte de erfgename van Friarsgate voor de zeep, en ze bewonderde openlijk Rosamunds huis en landerijen.

‘Hendrik zegt dat onze zoon op een dag jouw echtgenoot zal zijn,’ vertelde ze het jongere meisje brutaal. ‘Dit is een fraai erfdeel voor hem.’

‘Bent u zwanger?’ informeerde Rosamund volkomen onschuldig.

Mavis giechelde. ‘Ik zou zwanger moeten zijn, want je oom is een actieve bedgenoot, maar van dergelijke zaken weet jij als kind nog niets af.’

‘Misschien krijgt u een dochter,’ zei Rosamund. ‘Net als mijn arme tante Agnes.’ Ze glimlachte liefjes.

‘God en zijn Gezegende Moeder verhoeden het!’ riep Mavis, waarbij ze een kruisje sloeg. ‘Je oom wil zoons. Ik zal zoveel kaarsen aansteken als nodig zijn om aan de wensen van mijn echtgenoot te voldoen. Je bent een ondeugend meisje om te suggereren dat ik dochters krijg. Misschien heb je het boze oog op de eerste vrouw van je oom laten vallen en veroorzaakte dat haar dood.’

‘Doe niet zo dwaas,’ antwoordde Rosamund. ‘Nadat mijn tante van Friarsgate was vertrokken, heb ik haar nooit meer gezien. Bovendien mocht ik haar graag.’ Deze Mavis had minder hersens dan een melkkoe, concludeerde Rosamund. ‘Kunt u mij misschien vertellen wat er met mijn nichtje Julia is gebeurd?’

‘Wanneer ze gespeend wordt van de borst van de boerenvrouw zal ze naar het Sint-Margaretklooster gaan, waar ze zal worden op-

geleid om non te worden,' zei Mavis. 'Ik wil niet andermans dochter grootbrengen. Bovendien zal het klooster een kleinere bruidsschat aanvaarden dan een man zou doen. Je tante Agnes was geen grote schoonheid. Hendrik zegt dat het wicht op haar lijkt.'

'Het is geruststellend te weten dat mijn nichtje veilig is,' merkte Rosamund droogjes op. Wat triest dat ze zich zo gemakkelijk en ongevoelig van haar arme nichtje zouden ontdoen. Ze wist dat Hendrik Bolton met haar hetzelfde zou hebben gedaan als Friarsgate er niet was geweest.

Rosamund was opgelucht toen Mavis en haar oom vertrokken. Gedurende de volgende drie jaar kwam met enige regelmaat het nieuws dat Mavis haar eerste zoon had gebaard, toen een tweede en ten slotte een derde. Haar vierde kind was een dochter, en daarna hoorden ze niets meer over Mavis Boltons vruchtbaarheid. Haar oom kwam niet op bezoek en ze werd in het ongewisse gelaten over haar neven. Ze hadden waarschijnlijk, vermoedde ze, blond haar en blauwe ogen, zoals hun moeder. De oudste van hen, Hendrik, die vernoemd was naar zijn vader, zou haar toekomstige echtgenoot worden. Alsof ik met een vierjarige zou kunnen trouwen, dacht Rosamund. Stel je voor, ik ben bijna twaalf!

Ze kon nu alles lezen wat ze haar in handen gaven, had een prachtig handschrift waarmee ze de cijfers in haar huishoudboeken schreef en wist hoe ze voorraden moest inkopen, de enkele levensmiddelen die ze op Friarsgate niet zelf kweekten of maakten. Ze had goed geleerd wat ze nodig hadden om comfortabel te leven en leerde nu te onderhandelen wanneer zij, Hugh en Edmund naar de vee- en schapenmarkten in de nabijgelegen stad gingen. Ze had een scherp oog voor paardenvlees, en was zelfs begonnen dieren te fokken voor latere verkoop.

Rosamund had ook belangstelling voor haar grote kudden schapen. In tegenstelling tot vele boerderijen die hun ruwe wol aan handelaars verkochten, behield Friarsgate de eigen wol. Nadat de dieren waren geschoren, werd de wol gewassen, gedroogd, en twee keer gekamd en geeraard om de wol extra fijn te maken, en was daardoor waardevoller op de markten in York en Londen. Vervolgens werd de wol geeverfd. Er was een prachtig goudbruin, een mooi rood en een groen, maar de wol van Friarsgate stond bekend om een schitterende blauwe kleur die niemand anders kon maken. De kleur was uniek voor Rosamunds landgoed en zeer gewaardeerd. Als meesteres van Friarsgate werd de formule voor Friarsgate Blue

door haar oom Edmund aan Rosamund toevertrouwd. Het was zijn geschenk aan haar op haar tiende verjaardag, waarbij hij haar vertelde dat ze nu oud genoeg was om het te weten. Maar het was belangrijk dat het geheim alleen bij haar bleef, tot ze vond dat het kon worden doorgegeven aan de volgende erfgenaam of erfgename van Friarsgate.

Rosamund knikte ernstig, begreep het belang van wat Edmund haar schonk. 'Ik mag mijn kennis met niemand delen?' vroeg ze zacht.

'Met niemand,' herhaalde Edmund.

'Hoe krijgen we onze kleuren zo helder en stralend, oom?' vroeg ze hem. 'Ik heb andere wolsoorten gezien, maar die zijn lang niet zo mooi als de onze. Hoe komt dat? Is het de formule voor de verf?'

Edmund grinnikte. 'We prepareren de kleuren met urine van schapen, meisje,' vertelde hij haar grijnzend. 'Dat is ook het geheim van de blauwe kleur. Het is donkerder in het verfvat, maar zodra we er de pis aan toevoegen, wordt het de fabelachtige kleur die zo hooglijk wordt gewaardeerd.'

Rosamund lachte ook. Het was zo eenvoudig, en bovenal een verrukkelijk geheim. Ze wenste even dat ze het geheim met Hugh zou kunnen delen, maar ze wist dat ze het niet zou doen.

Zodra de wol was geverfd, werd ze naar de huisjes vervoerd om te worden gesponnen op de spinnewielen die in elk wevershuisje in een aparte kamer stonden. Dit voorkwam dat de wol door rook, kookgeuren of hitte zou worden doordrongen, wat de prachtige kleuren zou kunnen veranderen. De lange woldraden werden verweven tot een extra fijne stof die zeer gewaardeerd en gewild was. De kortere stukjes werden tot vilt verwerkt.

Rosamund leerde alles van het proces, en ze was heel trots op haar kennis. Hugh en Edmund waren ook trots op haar. Het kind dat ze beiden koesterden, groeide op tot een jonge vrouw, wier hartstocht naar kennis niet kon worden gestopt. Het verontrustte hen dat ze haar niets meer konden leren.

De winter voor haar dertiende verjaardag werd Hugh getroffen door een koortsaanval. Hij herstelde langzaam. Het was in het voorjaar dat Hendrik Bolton het verkoos op bezoek te komen. Dat was voor eerst sinds vele jaren. Hij werd vergezeld door zijn oudste zoon, de vijfjarige Hendrik. Het vreemde en toevallige tijdstip van zijn bezoek deed Rosamund achterdochtig vermoeden dat ze een spion onder haar bedienden had.

'Zoek het uit,' beval ze haar oom Edmund kortaf.

Hendrik Bolton bekeek zijn nicht kritisch. Ze was lang en had haar kinderlijke trekken verloren. ‘Hoe oud ben je nu, meisje?’ vroeg hij, en bemerkte hoe haar blauw wollen jurk met zijn lange, strakke mouwen over haar ontluikende borstjes spande. Ze bloeide op, dacht hij nerveus.

‘U bent zeer welkom op Friarsgate, oom,’ zei Rosamund met een elegante buiging. ‘Over een paar weken zal ik dertien jaar worden.’ Ze zwaaide gracieus met haar hand. ‘Kom in de hal voor een verfrissing.’ Ze draaide zich om, ging hem voor en haar blauwe rokken wapperden achter haar aan tijdens het lopen. ‘En hoe is het met mijn tante?’ informeerde ze beleefd. ‘Doll, breng wijn voor mijn oom en cider voor deze kleine jongen,’ beval ze een vrouwelijke bediende.

‘Ik zal je echtgenoot worden, meisje!’ verkondigde het jongetje luid. Hij was klein voor een kind van vijf, dacht Rosamund. Hij had zijn moeders blonde haar en domme uiterlijk. Er was niets van een Bolton aan hem te bespeuren, dacht ze, behalve misschien de kaaklijn, die haar sterk aan Hendrik deed denken.

‘Mijn naam is Rosamund. Ik ben je nicht en heb al een echtgenoot,’ vertelde ze hem, en keek op hem neer.

‘Die op sterven ligt,’ zei de jongen brutaal. ‘Jij en Friarsgate worden van mij, meisje.’ Hij stond wijdbeens naar haar te staren.

‘Hij heeft geen manieren, oom,’ merkte Rosamund op, waarbij ze de jongen negeerde. ‘Geeft u hem geen slaag? Kennelijk niet.’ Ze ging bij het vuur in de hal zitten en gebaarde dat haar oom hetzelfde moest doen.

Verbluft door de houding van zijn nicht ging Hendrik moeizaam zitten. ‘Hij is alleen maar snel van geest,’ verontschuldigde hij zijn zoon. ‘Op een dag zal hij een goede man zijn. Dat zul je zien.’

‘Misschien wel,’ antwoordde Rosamund. ‘En, oom, wat brengt u naar Friarsgate? Het is heel wat jaren geleden dat we u voor het laatst hebben gezien.’

‘Kan ik je niet een bezoek brengen, Rosamund, na al die tijd, en de jonge Hendrik meebrengen om zijn toekomstige vrouw te ontmoeten?’ protesteerde de oudere man.

‘U doet niets zonder een reden, oom. Dat heb ik al heel jong geleerd. U bent hier verscheidene jaren niet geweest omdat u erop rekende dat Hugh alles voor u regelde. Nu hebt u gehoord dat mijn man ziek is, en dus bent u gekomen om zelf te zien of het waar is,’ zei ze scherp.

‘Ik denk dat jij het bent die een afstraffing nodig heeft, Rosamund,’ sneerde Hendrik. ‘Hoe durf je zo tegen me te spreken? Ik ben je voogd!’

‘U hebt afstand gedaan van uw voogdijschap toen u me aan mijn man gaf, óóm,’ bitste ze terug.

‘En als hij dood is, zul je weer onder mijn zeggenschap komen,’ dreigde Hendrik. ‘Je moet je manieren verbeteren, nicht. Zo, ik heb de verlovingspapieren bij me, en die zul je tekenen. Ze zullen te zijner tijd worden gedateerd, maar je zult ze vandaag tekenen! Ik zal jou noch Friarsgate onder mijn neus weg laten kapen nadat ik zo geduldig ben geweest.’

‘Ik zal niet tekenen zonder toestemming van mijn man,’ zei Rosamund. ‘Als u probeert me te dwingen, zal ik bij de kerk gaan klagen. Ze zullen uw aanmatigende houding niet goedkeuren, oom. Ik ben niet langer een angstig en gedwee meisje dat door dreigementen kan worden gedwongen. Ah, daar is onze wijn. Drink op, oom. U ziet eruit of u een beroerte gaat krijgen.’ Ze hief haar eigen bo-kaal naar haar lippen en nam een slokje.

Gedurende een ogenblik werd het Hendrik rood voor de ogen. Hij nam het advies van zijn nicht aan en dronk gulzig van de wijn, in een poging zijn gedachten en zijn bonkende slapen te kalmeren. Het meisje dat zo zelfverzekerd voor hem zat, was meer dan aantrekkelijk. En had de oude gravin van Richmond niet met dertien jaar koning Hendrik VIII gebaard? Zijn nicht was geen kind meer. Ze was praktisch een vrouw, en een vrouw met een sterke wil. Hoe had dat verdomme in amper zes jaar tijd kunnen gebeuren? Hendrik Boltons borst voelde plotseling beklemd aan en hij worstelde om zich te beheersen. Het wijf met de amberkleurige ogen dat tegenover hem zat, keek hem ernstig aan.

‘Gaat het, oom?’ vroeg ze liefjes.

‘Ik wil Hugh spreken,’ zei hij.

‘Natuurlijk, maar u zult moeten wachten tot hij wakker is. Hoewel zijn geest volkomen helder is, is mijn man niet meer zo sterk. Hij slaapt veel. Ik zal hem van uw komst op de hoogte brengen zodra hij wakker is, oom.’ Rosamund stond op. ‘Blijf hier, en warm uzelf bij het vuur,’ adviseerde ze. ‘Ik zal meer wijn laten brengen.’ Ze streek met haar lange vingers haar blauwe rokken glad. ‘Ik moet u alleen laten.’

‘Waar ga je naartoe?’ vroeg Hendrik vertoornd.

‘Ik heb mijn werk, oom.’ Ze draaide zich om.

‘Wat voor werk?’

‘Het is voorjaar, oom, en dan is er altijd veel te doen. Ik moet de maandelijksse rekeningen optellen, een schema maken voor het ploegen en bekijken hoeveel zaad er nodig zal zijn voor de beplanting. We hebben deze winter meer lammeren gekregen dan we hadden verwacht en er moet een nieuwe weide worden bewerkt en klaargemaakt voor de uitgebreide kudde. Ik ben niet een of andere teergevoelige lady die u bij het vuur kan blijven onderhouden.’

‘Waarom doe je al die dingen?’ tarte hij haar.

‘Omdat ik de meesteres van Friarsgate ben, oom,’ antwoordde ze. ‘U verwachtte toch zeker niet dat ik zou opgroeien om slechts achter mijn weefgetouw te zitten of de inmaak te doen en zeep te maken!’

‘Dat zijn verdomme vrouwenwerkjes!’ schreeuwde hij. ‘Natuurlijk zijn dat juist de dingen die je zou moeten doen. Je zou de leiding over Friarsgate aan mannen moeten overlaten!’ Zijn gezicht werd ineens weer vuurrood.

‘Nonsens!’ zei Rosamund brutaal. ‘Maar als het u geruststelt, oom, die dingen kan ik ook allemaal. Friarsgate is echter van mij. Het is mijn verantwoordelijkheid om voor zijn welzijn en het welzijn van mijn mensen te zorgen, zoals elke goede burchtvrouw zou doen. Ik vind het onaangenaam om nutteloos te zijn en niets om handen te hebben.’

‘Ik wil met Hugh praten!’ brulde Hendrik.

‘Dat zal gebeuren, oom, als de tijd daar is.’ Daarna draaide ze zich om en verliet de hal. Achter zich hoorde ze Hendrik zijn protesten sputteren, en toen hoorde ze zijn zoon.

‘Ik mag haar niet, vader. Ik wil een andere vrouw.’

‘Hou je mond!’ riep Hendrik dreigend tegen zijn erfgenaam.

Rosamund grinnikte terwijl ze haastig op zoek ging naar haar echtgenoot, die in zijn kamer lag te rusten. Onderweg hield ze een dienstmeisje staande. ‘Haal Edmund Bolton, maar stuur hem naar de kamer van de lord, niet naar de hal, waar mijn oom zit te wachten.’

Het meisje knikte en haastte zich weg.

Hugh Cabot zat rechtop in bed toen ze zijn kamer in kwam. Hij was magerder geworden en zag er broos uit, maar zijn helderblauwe ogen twinkelden nog van belangstelling in alles en iedereen. ‘Ik hoor dat we een bezoeker hebben,’ zei hij met een glimlach.

Rosamund lachte. ‘Ik bezweer u, my lord, dat u alles eerder weet

dan ik.' Ze liep naar haar echtgenoot toe en ging op het randje van zijn bed zitten. 'We hebben een spion onder onze mensen, Hugh. Ik heb Edmund verzocht uit te zoeken wie dat is. En we hebben niet één bezoeker, maar twee. Hij heeft mijn volgende echtgenoot meegebracht.'

'En vind je de jongen aardig, Rosamund?' plaagde Hugh, met een ondeugende glimlach om zijn smalle lippen.

'Hij is een arrogante snotneus, voorzover ik hem heb geobserveerd. En ik durf te wedden dat hij zijn eerste broek draagt, Hugh. Hij loopt als een trotse haan rond te stappen, en is niet veel groter.'

Hij lachte. Toen hoestte hij, wees de beker van de hand die ze hem aanbood. 'Nee, meisje, ik heb het niet nodig.'

'Je bedoelt dat je het niet lekker vindt,' verweet ze hem vriendelijk, 'maar de kruiden kalmeren je hoest, Hugh.'

'En het smaakt als moeraswater,' gromde hij goedgehumeurd, maar om haar een plezier te doen, dronk hij verscheidene slokjes van het brouwsel.

'Mijn oom wil je spreken. Kun je dat aan? Ik laat hem niet bij je in de buurt komen als je dat niet wilt, Hugh,' zei ze ernstig. 'Ik wil je niet verliezen, mijn lieve oude man.'

Hugh glimlachte naar haar en klopte op Rosamunds hand. 'Je zult me verliezen, mijn liefste. Ik vrees sneller dan je denkt. Nee, niet je hoofd schudden, Rosamund. Ik heb je geleerd pragmatischer te zijn dan toe te staan dat je emoties je gezonde verstand overheersen.'

'Hugh! berispte ze hem zacht.

'Rosamund, ik ben stervende, maar je hoeft mijn heengaan niet te vrezen. Ik heb voorbereidingen getroffen om je tegen Hendrik Bolton te beschermen.' Hij ging achterover tegen de kussens liggen en sloot zijn ogen.

'Wat voor voorbereidingen?' vroeg ze. 'Wat heb je gedaan, mijn lieve Hugh? Denk je niet dat ik moet weten wat voor toekomstplannen je voor me hebt gemaakt?' Wat had hij gedaan, vroeg ze zich af. Gedurende de wintermaanden was er veel gefluister geweest tussen haar man en Edmund.

'Het is beter dat je het niet weet tot het moment daar is,' zei Hugh tegen zijn jonge vrouw. 'Op die manier kan je oom je niet beschuldigen van enige samenspanning met mij teneinde hem Friarsgate op slinkse wijze te ontnemen.'

'Friarsgate is niet van hem. Dat is het nooit geweest,' zei Rosamund geprikkeld.

Hugh opende zijn ogen en staaarde haar met intense blik aan. ‘Dat weet ik, en jij weet het, liefje, maar Hendrik Bolton zal daar nooit van overtuigd zijn, zelfs niet als hij dood is. Ik geloof echt dat hij een moord zou plegen om deze landerijen in bezit te krijgen, als hij ervan overtuigd was dat hij ermee weg kon komen. Daarom moet jij zodanig beschermd zijn dat hij het niet waagt jou enig kwaad te doen. Het was anders toen je nog een kind was. Je bent nu geen kind meer. Je kunt niet meer zo gemakkelijk in bedwang worden gehouden, en als je oom dat ziet, zul je in gevaar zijn.’

‘Zul je hem vertellen wat je hebt gedaan?’ vroeg ze.

Hugh glimlachte ondeugend. Daarna grinnikte hij. ‘Nee, ik zal mijn geheim bewaren. Maar als hij probeert jou en je landerijen in bezit te krijgen, zul je het ultieme plezier hebben zijn ongenoegen te zien wanneer hij ontdekt dat alles voorgoed buiten bereik van zijn hebzuchtige handen is.’

‘Maar hoe zal mijn oom weten wat jij hebt gedaan?’ vroeg ze. Hij was zo bleek, dacht ze. En de dunne blauwe adertjes op zijn oogleden waren nu bijna zwart.

‘Een machtig man is me een gunst schuldig. Ik heb hem door iemand laten halen. Hij zal nu onderweg zijn hiernaartoe. En Edmund weet ook wat ik van plan ben,’ zei Hugh geheimzinnig.

‘Je hebt toch zeker niet ook een huwelijk voor mij geregeld?’ zei Rosamund nerveus.

‘Het is niet mijn taak zoiets te doen,’ riep Hugh uit, ‘en dat doe ik dus niet, Rosamund. De volgende keer moet je zelf kiezen.’

‘O, Hugh, ik wil niet dat je me verlaat! Ik hou van je, weet je. Niet zoals een vrouw van een man houdt. Van een dergelijke liefde weet ik niets, maar ik hou écht van je. Sinds de dood van mijn ouders ben ik niet zo gelukkig geweest als nu met jou,’ zei Rosamund.

‘En ik hou van jou, mijn lief,’ zei hij zacht. ‘Jij bent het kind dat ik nooit heb gehad. Door jou zijn mijn laatste jaren gelukkig en comfortabel geweest. Ik weet dat je me eervol zult begraven, en dat de plaats zal worden gemarkeerd. Het is meer dan ik had kunnen hopen, Rosamund.’

‘Het is zo weinig, vooral omdat je me zoveel hebt gegeven, mijn lieve man.’ Haar slanke vingers sloten zich om zijn knoestige en koude hand, waarmee ze zijn koude gestalte haar jeugdige warmte bood.

Hugh deed zijn ogen weer dicht, een vage glimlach om zijn lippen. ‘Ik zal hem na de maaltijd ontvangen. Hopelijk zal Hendrik

met een volle maag minder opvliegend zijn. Laat me wat groente-soep brengen, liefje. Dat is alles wat mijn maag kan verdragen. Nu ga ik een poosje slapen.'

Ze maakte haar hand zacht los van de zijne en stond op, trok de deken over zijn borst en bukte zich om zijn slaap te kussen. 'Ik zal de soep zelf halen en je voeren,' zei Rosamund. Toen draaide ze zich om en verliet de kamer. Ja, hij was stervende, gaf ze zichzelf voor het eerst onwillig toe. Ze voelde de tranen achter haar oogleden prikken en knipperde ze weg. Hugh had gelijk. Ze mocht haar praktische aard niet door haar emoties laten overheersen. Niet nu. Ze moest voor zijn bestwil, haar bestwil en dat van alle anderen haar hoofd erbij houden.

Ze betrad de hal weer en zei tegen haar oom: 'Mijn man zal u ontvangen nadat hij heeft gegeten. U kunt niet te lang bij hem blijven, sir.'

'Waarom kan hij me niet nu ontvangen?' vroeg Hendrik geprikkeld. 'Dit is belachelijk! Hugh Cabot gedraagt zich alsof hij in dit huis is geboren, terwijl de waarheid is dat ik degene ben die hem hier heeft gebracht. Hij is me gehoorzaamheid verschuldigd, en respect, maar hij betuigt geen van beide.'

'Hij is een stervende oude man, oom, en als we het tóch over waarheid hebben, u heeft hem met mij laten trouwen teneinde uw belangen te beschermen in wat u als uw land beschouwt. Ik moet u eraan herinneren dat Friarsgate van mij is. Niet van u. U heeft zich er nooit zorgen over gemaakt wat er met mij gebeurde zolang ik niet door een ander kon worden gebruikt. Maar God heeft een manier om de hulpelozen en onschuldigen te beschermen. Hugh Cabot is een goede man, maar niet dat dat voor u ooit iets heeft uitgemaakt, oom.'

'Je vindt hem een goede man omdat de oude dwaas je je gang liet gaan, nicht. Je brutale houding en je woorden vertellen me dat hij je niet genoeg heeft geslagen, als je al bent geslagen,' bitste Hendrik. 'Ik zie wel dat ik opnieuw met je moet beginnen, maar als ik met je klaar ben, zul je een meegaande en onderdanige vrouw voor mijn zoon zijn.'

'Dat kind dat u van uw domme bruid heeft gekregen, zal nooit mijn man worden, oom! Zet dát maar uit uw hoofd. Deze keer zal ik zelf mijn echtgenoot kiezen, maar zeker niet voordat ik minstens een heel jaar over mijn Hugh heb gerouwd, zoals het hoort en wordt verwacht. Probeer me uw trotste bantamhaantje op te dringen en u zult er spijt van krijgen!'

‘Je zult verdomme wel doen wat ik je zeg, Rosamund! Ik ben je oom! Ik heb de heerschappij over jou!’ schreeuwde Hendrik met een rood gezicht.

‘Meesteres! Kom aan tafel,’ onderbrak Maybel hem, terwijl ze de hal binnen kwam. ‘De maaltijd is opgediend.’

‘Oom, u zult wel hongerig zijn, en mijn neefje ook. Maybel heeft gelijk. Laten we gaan eten voor het voedsel koud is. Daarna zult u met mijn man praten.’ Rosamund was ineens weer de goede gastvrouw, de welgemanierde burchtvrouw en ze leidde haar boze verwant en diens zoon naar de tafel. Ze scheidde de tinnen borden eigenhandig op, laadde ze vol met vlees en gans, en konijnenstoofpot op uitgeholde broodranden. Maybel schonk de bijpassende tinnen kroezen vol met het laatste oktoberbier voor Rosamund en Hendrik, en cider voor zijn jonge zoon. Rosamund schoof het brood, een stuk zoete boter en een punt harde kaas over de tafel naar haar oom.

Hij begon te eten, en zijn ergste woede ebde langzaam weg. Hij was verheugd te merken dat zijn nicht een uitstekende maaltijd wist voor te zetten. Het voedsel was heet, en het was vers. Het was niet te gaar gekookt, noch was het gevuld met kruiden om bederf te verhullen. Hij sneed een plak van het vlees en kauwde, scheurde een stuk van het brood, beboterde het met zijn mes en propte het in zijn mond. Maybel hield zijn kroes gevuld en hij dronk er ruimschoots van. Het bier was helder en scherp en het spoelde zijn tong schoon, zodat het voedsel zelfs nog beter smaakte.

Rosamund at spaarzaam, en toen stond ze op. ‘Wilt u me excuseren, oom. Ik moet groentesoep naar mijn man brengen.’ Toen wendde ze haar blik naar haar jonge neefje. ‘Er is een traktatie voor je als je je eten op hebt, knul.’ Daarna zei ze: ‘Oom, hij heeft geen manieren. Leert uw vrouw hem niets?’ En ze was de hal uit voordat de oudere Hendrik kon protesteren tegen haar opmerking.

‘Gebruik je lepel,’ beet hij zijn zoon toe. ‘Waarom eet je als een boer met je handen?’

‘Ik heb geen lepel,’ klaagde de jongen.

‘Je hebt er wel een!’ zei zijn vader, en schudde zijn vuist naar zijn naamgenoot. ‘Gebruik hem, verdomme! Dat kleine kreng heeft gelijk. Je hebt geen manieren. Ik zal hierover met je moeder praten, jongen!’

Achter de hal, door een zuilengang met het huis verbonden, was de keuken en tussen de zuilen lag aan beide kanten een moestuin. Erboven was een boog gevormd van wijnranken, die de eerste te-

kenen van groen vertoonden. Rosamund haastte zich naar de keuken. Na de kokkin te hebben geccomplimenteerd met de heerlijke maaltijd, pakte ze een kom soep en een stuk brood voor haar man, droeg de lichte last het huis binnen en beklom de stenen trap naar de kamer van Hugh. Hij was weer wakker en glimlachte toen ze binnenkwam. Ze glimlachte terug, en nadat ze de kom had neergezet, haalde ze een servet tussen de plooien van haar rokken te voorschijn en schoof het onder zijn kin. Vervolgens haalde ze het stuk brood uit haar zak en brak het in kleine stukjes, die ze in de soep liet vallen. Ten slotte ging ze zitten en begon hem te voeren.

Hugh at langzaam en met moeite, want slikken was nu pijnlijk voor hem. Na een poosje stak hij zijn hand op ten teken dat hij genoeg had gehad, hoewel de kom nog bijna vol was. 'Ik kan niet meer eten, liefje,' zei hij.

'Nog een paar lepeltjes,' drong ze aan, maar hij schudde ontkenkend zijn hoofd. 'O, Hugh, hoe kun je nu beter worden als je niet eet?' Haar amberkleurige ogen stonden vol bezorgdheid om hem.

'Rosamund,' berispte hij zacht.

'Ik weet het,' fluisterde ze, 'maar ik wil niet dat je gaat.'

Hij glimlachte weer flauwtjes. 'Ik wou dat ik bij je kon blijven, Rosamund. Over een paar jaartjes zul je opbloeien tot een echte vrouw. Het zal fantastisch zijn. Ik zou er graag bij willen zijn, maar zal je vanaf gene zijde gadeslaan. Twijfel er nooit aan dat, hoewel mijn lichaam in de goede aarde van Friarsgate ligt te vergaan, mijn geest over je zal waken, mijn lieve jonge vrouw en vriendin.'

Rosamund zette de kom neer. Onwillekeurig begon ze te huilen. 'Wat moet ik zonder jou doen, Hugh?' snikte ze.

Hij stak zijn hand uit, troostte haar, klopte op haar hand en zei: 'Je kunt Edmund vertrouwen, en ik beloof je dat je een veel betere beschermer zult hebben dan ik ben, liefje. Maar nu neemt mijn kracht snel af. Stuur Hendrik Bolton naar me toe.'

Ze kwam wankelend overeind en veegde haar tranen met haar mouw weg. 'Ik kom bij je zitten nadat hij is vertrokken,' beloofde ze hem.

'Dat zou ik prettig vinden,' stemde hij met een glimlach in.

Ze glimlachte naar hem terug en verliet het vertrek. In de hal was haar oom net klaar met zijn maaltijd; hij veegde zijn bord af met een homp brood. Haar neefje propte de appeltaart met slagroom zo vlug mogelijk in zijn mond. 'Hugh zal u nu ontvangen, oom. Probeer hem niet te vermoeien, alstublieft.'

Hendrik keek zijn nicht scherp aan. ‘Geef je écht iets om hem?’ vroeg hij. Toen versmalden zijn ogen zich. ‘Hij heeft toch niet met je gerommeld?’

Ze wist precies wat hij bedoelde en keek hem verachtelijk aan. ‘Hij is als een vader voor me, oom. Hoe gemeen uw gedachten ook zijn, maar ik zal lang voordat u kunt proberen me aan uw zoontje uit te huwelijken mijn maagdelijkheid verliezen.’ Ze lachte om de woedende en geschokte uitdrukking op zijn gezicht.

‘Je hebt een goed pak rammel nodig, meisje,’ zei hij heftig.

‘Hef uw hand naar me op als u durft, oom, en ik zal hem afhakken, dat beloof ik u,’ antwoordde Rosamund kalm. ‘Ga, en praat met mijn echtgenoot nu het nog kan.’

Hendrik Bolton rende bijna de hal uit. De manier waarop zijn nicht zich gedroeg en tegen hem sprak, beviel hem niet. Wat was er gebeurd met het angstige en gehoorzame meisje dat ze eens was geweest? Hij had haar niet met Hugh Cabot laten trouwen teneinde haar in een onafhankelijke en kennelijk geletterde vrouw te veranderen. Het enige wat de man had moeten doen, was tot zijn dood Hendrik Boltons belangen in Friarsgate beschermen, waarna Rosamund met zijn zoon zou moeten trouwen. Maar Rosamund was plotseling vrijmoedig en verdraaid zelfverzekerd.

‘Dat bevalt me niet,’ mompelde Hendrik voor zich heen. ‘Dat bevalt me helemaal niet.’ Maar toen bedacht hij dat, als Hugh Cabot werkelijk stervende was, Rosamund binnenkort weer in zijn macht zou zijn. Hij zou het probleem rechtzetten waarmee ze hem nu confronteerde, en wel nadat Hugh de verlovingsovereenkomst tussen Rosamund en de jonge Hendrik Bolton had ondertekend. Hij opende de deur naar de slaapkamer en stapte over de drempel.

‘Goedenavond, Hugh,’ zei hij, innerlijk geschokt door wat hij zag. Hugh Cabot was zo te zien inderdaad stervende. Hij was broodmager en bleek, maar zijn blauwe ogen waren nog levendig, een aanwijzing voor zijn sterke geest.

‘Kom binnen, Hendrik Bolton, en ga naast me zitten,’ nodigde Hugh uit. ‘We hebben je al enige tijd niet gezien. Is alles goed met je vrouw?’

‘Ja,’ zei Hendrik kortaf. ‘Rosamund zegt dat ik je niet moet vermoeien, dus ik zal meteen terzake komen.’

‘Natuurlijk,’ antwoordde Hugh.

‘Ik had gehoord dat je op sterven lag, en zie dat het waar is,’ begon Hendrik ronduit. ‘Wettelijk ben je door je huwelijk de lord

en meester van mijn nicht. Daarom is het aan jou om de toekomst van je weduwe veilig te stellen voordat je dit leven verlaat.'

'Ja,' beaamde Hugh.

'Ik heb de verlovingsovereenkomst voor Rosamunds volgende huwelijk met mijn zoon Hendrik meegebracht. Rosamund zal natuurlijk een heel jaar om je rouwen, maar de overeenkomst moet geregeld zijn, zodat het huwelijk kan worden voltrokken wanneer haar rouwperiode voorbij is.'

'Je bent heel bezorgd om Rosamund, Hendrik,' kwam het gemuseerde antwoord. 'Ik heb de toekomst van mijn vrouw echter al veiliggesteld voor wanneer ik er niet ben om haar te leiden.' Hugh zag de blik van uiterste en totale verbazing op Hendrik Boltons gezicht opkomen.

'Je hebt het recht niet!' schreeuwde hij.

'Eigenlijk ben ik de enige die volgens de Engelse wetten het recht heeft, Hendrik.' Hugh amuseerde zich kostelijk.

'Ik ben haar naaste bloedverwant!' Hendriks stem rees.

'Maar ik ben dankzij jou haar echtgenoot,' antwoordde Hugh met een glimlachje. 'Het recht van de man staat boven dat van de meest naaste mannelijke bloedverwant, Hendrik. Je zult noch mijn vrouw, noch Friarsgate voor je erfgenaam hebben.'

'Je zúlt deze overeenkomst tekenen!' gromde Hendrik hem toe.

Hugh kon het niet geloven. Hij had nooit gedacht wanhoop in Hendriks ogen te zullen zien, of in zijn stem te horen, maar die was er nu. Hij barstte in lachen uit, en schudde daarbij zijn hoofd. Zijn lachen ging echter over in een hoestbui. Met moeite reikte hij naar de beker met het medicijn dat zijn vrouw eerder voor hem had gebrouwen. Hij kon er niet bij, en toen Hendrik zag wat hij zocht, schoof hij de beker buiten het bereik van de stervende man. Toen hij daadwerkelijk voelde dat zijn hart trager ging kloppen, verscheen er een blik van begrip in Hugh Cabots ogen, gevolgd door een grote vreugde. Hij worstelde om de laatste woorden te vormen die hij nodig had en slaagde er ten slotte in ze moeizaam te uiten. 'Je hebt verloren,' zei hij, naar adem snakkend, waarna hij terugviel tegen zijn kussens, waarbij het licht in zijn blauwe ogen snel vervaagde.

Hendrik vloekte binnensmonds terwijl hij de medicijnbeker weer naast zijn slachtoffer schoof, zodat niemand zou weten wat hij had gedaan. Het was hem niet gelukt Hughs handtekening te krijgen. Hij waagde het echter niet deze te vervalsen. Toch was hij, nu

Hugh dood was, weer de meester van zijn nicht. Ze zou doen wat hij van haar wilde of hij zou haar met zijn eigen blote handen doden. Hij stak zijn hand uit en sloot Hughes blauwe ogen. Daarna stond hij op en verliet de kamer. Eenmaal terug in de hal, zei hij: 'Je man is weer in slaap gevallen, Rosamund. Ik moest je vertellen dat hij morgen met je zal praten.'

'Blijft u vannacht, oom?' antwoordde ze. 'Ik zal u en mijn neefje nu naar uw kamer brengen.'

'Wijs jonge Hendrik de weg, meisje. Ik weet waar in dit huis de gastenkamer is. Ik wil graag nog even hier blijven. Breng me wat wijn voor je gaat,' beval hij haar.

Ze deed wat hij had gevraagd en leidde vervolgens haar neefje naar de gastenverblijven, wenste hem welterusten en sloot snel de deur achter de jongen. Daarna haastte ze zich weg om te zien of Hugh voor de nacht nog iets nodig had. Tot haar grote schrik ontdekte ze dat haar man dood was. Ze onderdrukte haar kreet van schrik, liet een bediende komen en zei: 'Ga stilletjes weg en haal meester Edmund. Zorg ervoor dat mijn oom Hendrik hem niet ziet. En stuur Maybel naar me toe.' Ze had al eerder iemand naar Edmund gestuurd, maar hij was nog steeds niet gekomen. Kennelijk was hij niet in de buurt geweest. Ze hoopte bij God dat hij dat nu wel was!

'Ja, meesteres,' zei de bediende, en liet haar weer alleen.

Maybel kwam binnen, en toen ze Hugh zag, besefte ze meteen wat er was gebeurd. Haar hand vloog naar haar mond. 'Hoe?' vroeg ze.

'We moeten op Edmund wachten,' antwoordde Rosamund beheerst. Daarna ging ze naast haar dode man zitten en nam zijn koude en stijve hand in de hare, alsof ze hem daarmee het leven kon teruggeven.

Edmund Bolton kwam uiteindelijk de kamer in, en stelde dezelfde vraag als zijn vrouw. 'Hoe?'

'Ik vermoed dat mijn oom hier de hand in heeft gehad,' antwoordde Rosamund. 'Ik ga hem met mijn eigen handen vermoorden!' Tranen drupten langs haar bleke wangen.

'Vertel het me,' zei Edmund. 'Als je me kunt overtuigen, zal ik hem zelf vermoorden, en we zullen het op een ongeluk doen lijken.' Zijn grijze ogen stonden volkomen ernstig.

'Hij ging op bezoek bij Hugh. Toen hij naar de hal terugkwam, zei hij dat Hugh was gaan slapen en morgenochtend met me zou

praten. Ik liet mijn oom in de hal achter en bracht zijn zoon naar zijn kamer. Toen kwam ik hiernaartoe en ontdekte dat mijn man dood is.'

Edmund bukte zich en onderzocht het verstijfde lichaam van zijn oude vriend. Er waren absoluut geen tekenen van geweld aan Hugh te zien. Er was zelfs een vage glimlach op zijn dunne, blauwe lippen. Edmund keek op naar zijn nicht. 'Rosamund, hij is een natuurlijke dood gestorven. We hebben het verwacht.' Hij sloeg zijn arm om zijn gespannen nicht. 'Je bent in shock, mijn kind. Het is vlugger gegaan dan we hadden voorzien.'

'Hendrik Bolton is erbij betrokken,' zei Rosamund kil. 'Ik weet niet hoe, maar ik voel het gewoon, Edmund. Hugh was prima toen ik hem achterliet en nu is hij dood. Wat moet ik er anders van denken?'

'Zelfs als je intuïtie juist is, Rosamund, is er geen bewijs. Hugh was doodziek. Iedereen wist het. Maar aangezien Hendrik niet weet dat hij is gestorven, of ons dat wil laten geloven, zullen we tot morgen niets zeggen. Waar is mijn halfbroer nu?'

'In de hal, wijn zuipend. Ik betwijfel dat hij is veranderd, wat betekent dat hij zichzelf in slaap zal drinken,' zei Rosamund verbittert. Daarna slaakte ze een diepe zucht en rechtte haar schouders. 'Maybel en ik zullen het lichaam van mijn man gereedmaken voor de begrafenis.' Ze keek op naar Edmund. 'Heb je ontdekt wie onze informant is?'

Edmund schudde ontkennend zijn hoofd. 'Het kan zijn dat iemand een ondoordachte opmerking heeft gemaakt,' opperde hij. 'En dat de roddel is opgepikt en zich op de wind heeft verspreid, zoals dat met roddels gaat.'

'Mijn man zal in de hal worden opgebaard, zodat hem de laatste eer kan worden bewezen,' zei Rosamund. 'Ik zal vannacht bij zijn lijkbaar bidden. Het is onwaarschijnlijk dat mijn oom dat in zijn dronkenschap zal opmerken.' Ze keek naar Edmund Bolton. 'Hugh zei dat hij voorzorgsmaatregelen heeft getroffen om mij tegen oom Hendrik te beschermen. Hij zei dat jij weet wat hij heeft gedaan.'

'Dat is zo,' beaamde Edmund; toen grinnikte hij zacht. 'Mijn halfbroer kon op de dag dat hij je met Hugh Cabot liet trouwen niet weten dat het een fatale misstap zou zijn in zijn plannetje om Friarsgate zelf in handen te krijgen. Wees ervan overtuigd, nicht, dat ik niet zal toelaten dat Hendrik de laatste wensen van je man in de wind zal slaan. Er is iemand onderweg hiernaartoe, Rosamund.'

Hugh had gehoopt dat het vóór zijn dood zou zijn, maar die persoon zal hier binnenkort aankomen en dan zal alles worden ont-huld. We hebben de autoriteit van onze verwachte gast nodig. Wil je me vertrouwen?’

‘Altijd, oom!’ antwoordde ze.

Maybel sloeg snel een kruisje. Daarna trok ze Rosamund troostend tegen haar omvangrijke boezem.

Tot haar grote verbazing begon het meisje te huilen, en al haar opgekropte verdriet kwam eruit. Noch Maybel, noch Edmund zei een woord terwijl Rosamund lucht gaf aan haar emoties. Ten slotte kalmeerde ze, veegde haar tranen weg met haar mouw en voelde dat er opluchting en vrede in haar ziel kwam. Ze had als meisje nooit gehuild. Haar amberkleurige ogen ontmoetten die van haar metgezellen en ze ging rechtop zitten. ‘Laten we beginnen. Het li-chaam van mijn man moet worden gewassen en geprepareerd en zijn lijkkleed moet hem worden aangetrokken. Edmund, zorg er-voor dat de doodkist hier naar zijn kamer wordt gebracht.’

‘Ik doe het meteen, my lady,’ zei Edmund, en hij verliet haastig het vertrek.

‘Hendrik Bolton heeft vanavond een hand in deze dood gehad,’ zei Rosamund vol overtuiging tegen Maybel. ‘Edmund zegt dat hij daar geen bewijzen voor kan vinden, maar ik weet dat het zo is. Op een dag zal ik wraak op hem nemen.’

‘Als Edmund geen teken heeft kunnen vinden, dan is dat er niet,’ antwoordde Maybel peinzend, ‘wat niet wil zeggen dat je geen ge-lijk hebt. Een kussen dat tegen het hoofd van een zwakke man wordt gehouden, zou hem kunnen doden.’

Rosamund knikte langzaam. ‘Wát hij ook heeft gedaan, het zal hem berouwen,’ zei ze. ‘Ik zal Hugh niet ongewroken laten. Hij was een goede vriend voor me, en zijn vrouw is hem dat verplicht.’

Rosamund en haar kindermisje gingen aan de slag om het li-chaam klaar te maken voor zijn doodkist. Ze trokken het nacht-hemd van zijn lichaam en wasten zijn verstijfde ledematen met warm water uit een kruik die op het houtskool in de haard stond. Maybel begaf zich naar de kist aan het voeteneind van het bed en haalde er een stuk linnen uit. Ze scheurde er een lange reep af en bond die om Hugh Cabots hoofd en onder zijn kin, zodat zijn mond niet langer openhing. Ze zette de reep stof vast met een klei-ne speld, terwijl Rosamund het lijkkleed van haar man uit de kist haalde, waar het was opgeborgen.

Het meisje en de vrouw worstelden om het zakvormige lijkkleed over het lichaam te schuiven, trokken het omhoog en om hem heen tot hij er volledig door was omhuld. Alleen zijn hoofd was te zien, en ook dat zou worden bedekt wanneer het tijd was voor de begrafenis. Zijn lange armen lagen onder het kleed op zijn borst gevouwen en een eenvoudig houten kruis was op het lichaam gelegd. Rosamund stak haar hand uit om het zilverwitte haar van haar man te strelen. Ze voelde de tranen weer achter haar oogleden prikken en drong ze terug.

Edmund kwam weer binnen. 'Hendrik is inderdaad dronken van je wijn, nicht. Ik heb hem naar zijn bed laten dragen. De mannen zijn hier met de doodkist om Hugh naar de hal te brengen. De lijkbaar is al opgesteld, met een kaars op elke hoek en de bidstoel staat klaar.'

Rosamund knikte, en na een laatste blik op haar man verliet ze zijn kamer om zijn komst naar de hal af te wachten. Toen de kist op de lijkbaar was geplaatst, stak ze zelf de kaarsen aan en knielde neer voor het gebed. 'Ik zal blijven bidden tot hij in de grond is begraven,' zei ze tegen haar bedienden. 'Zorg ervoor dat zijn graf diep is.'

'Er zal voor worden gezorgd,' verzekerde Edmund haar. Hij keek vragend naar zijn vrouw, maar ze gebaarde hem weg en hij vertrok.

'Ik zal een poosje bij je blijven,' zei Maybel.

'Nee,' zei Rosamund. 'Ik wil liever alleen zijn.'

'Maar kind...' protesteerde Maybel.

'Ik ben geen kind meer,' antwoordde Rosamund zacht. 'Ga nu, maar kom tegen zonsopkomst terug.' Ze knielde neer op het kusentje van de bidstoel, haar handen ineengeslagen in gebed. Haar rug was recht, haar hoofd gebogen.

Maybel keek naar het jonge meisje en slaakte een zucht. Nee, Rosamund was geen kind meer, maar ze was ook nog geen volwassen vrouw. Wat zou er nu met haar gaan gebeuren? Ze liep zachtjes weg uit de hal. Ze wist wat er zou gebeuren. Hendrik Bolton zou zijn nicht voor de derde keer uithuwelijken, en voor een tweede keer met een van zijn zoons. Het snotjongetje dat hij had meegebracht zou de nieuwe meester van Friarsgate worden, terwijl Rosamund een pion van Hendrik Bolton zou blijven. Ze slaakte weer een zucht. En toch, dacht Maybel, had Edmund niet iets gezegd over regelingen die Hugh voor Rosamunds veiligheid had getroffen? Maar als ze Hendrik Bolton kende, en ze kende hem absoluut, zou

hij waarschijnlijk Hugh Cabots laatste wil en testament negeren. En ze zouden er niets aan kunnen doen.

Diep in gedachten ging ze haar eigen slaapkamer in, waar haar man op haar wachtte. ‘Heb je haar alleen gelaten?’ vroeg hij.

‘Dat wilde ze zelf,’ antwoordde Maybel. Ze trok haar sluijer van haar hoofd en ging moeizaam zitten. ‘De Heer zegene me, man, maar ik ben moe. En mijn jonge meesteres is nog vermoeder, maar desondanks zal ze de hele nacht voor de zielenrust van haar man bidden.’ Ze wachtte even. ‘Denk je dat er iets van waar is wat Rosamund zegt, dat Hendrik Bolton verantwoordelijk is voor de dood van Hugh?’

‘Hij was zwak, en hij was stervende,’ zei Edmund zacht, ‘maar ik had niet gedacht dat hij nu al de geest zou geven. Ik zag echter geen tekenen van geweld. Er was zelfs een vage glimlach op zijn lippen, alsof hij geamuseerd was over iets dat was gezegd. Toch waren zijn oogleden dichtgetrokken en gesloten. Ik heb Hendrik Bolton echter nooit een geestige man gevonden.’ Hij haalde zijn schouders op. ‘Misschien was het gewoon Hughs tijd. We zullen het nooit zeker weten, Maybel. Dus moeten we op onze hoede zijn met wat we zeggen, en we moeten ervoor zorgen dat onze jonge meesteres ook discreet is. We kunnen niets bewijzen. Wat we denken of vermoeden, is een andere zaak.’

‘Wat zal er nu gebeuren?’ vroeg Maybel. ‘Zei je niet dat Hugh een regeling voor Rosamund had getroffen? Wat heeft hij gedaan wat je halfbroer niet ongedaan kan maken?’

Edmund grinnikte. ‘Heb geduld, vrouw,’ zei hij glimlachend. ‘Ik kan niets zeggen tot het geschikte moment is aangebroken. Hendrik zal verslagen zijn, dat beloof ik je. Hij zal niets kunnen doen. Zowel Rosamund als Friarsgate zal nu beschermd zijn tegen hem en tegen zijn zoons.’

‘Als ik moet wachten om dit wonder te horen, dan zal ik wachten,’ zei Maybel, terwijl ze weer opstond en haar jurk begon uit te trekken. ‘Het is laat, en het zal morgen vroeg dag zijn. Laten we naar bed gaan, man.’

‘Ja,’ antwoordde hij, en stond langzaam op. ‘Morgen zal een lange en moeilijke dag voor ons allemaal zijn.’